

PIRMAS SKYRIUS

Saulėtekis. Per trisdešimt tarnybos policijoje metų vyresnysis inspektorius Matas Balardas jų buvo matęs tiek ir tiek. Dabar jo laikas, jo veržli, įtempta karjera beveik baigti. Beveik. Matas atsiduso ir perjungė šestą pavarą. Turėjo išeiti į pensiją prieš du mėnesius, bet žmogus, turintis jį pakeisti, dalyvauja sensacingame teismo procese, todėl Matas buvo paprašytas jį pavaduoti. Anksti rytą jam paskambino, ir Matas lekia ilgais pelkyno keliais tirti dar vieno nusikaltimo, kuris, ko gero, vėl sutrukdydys jam išeiti į pensiją. Ūkininko samdinys ant tako atkampioje vietoje aptiko lavoną. Tik tiek Matas ir nežinojo, bet jį apėmė bloga nuojauta. Ar jam kada nors pavyks ištrūkti?

Prieš akis driekėsi tuščias kelias. Ryto šviesoje pro šalį skriejantys kviečių ir miežių laukai abipus jo automobilio vis sodriau švytėjo auksu. Javus vargino karštos sausos vasaros saulė. Birželį nelijo, ir sausra pakenkė kviečiams bei miežiams. Lincolnsyro ūkininkai gero derliaus nesulauks.

Saulė šiandien vėl kepins – pusė šešių ryto, o jo marškinių apykaklė jau sudrėko nuo prakaito. Lavonas dieną, kuri, ko gero, bus karščiausia šiais metais. Jis smarkiau paspaudė akceleratorių.

Vis dar buvo keista būti vienam, šalia jo automobilyje nesėdėjo, nusikaltimo vietoje jo nelaukė seržantė Liza Heins. Tai baigėsi su jų paskutine bendra byla. Jam vis dar buvo sunku

suvokti, kaip tai pribloškė juodu, kaip pakenkė abiem, o Liza iki šiol ne visai pasveiko. Juodu nenoromis sutiko, kad jiems reikia psichoterapeuto konsultacijos, ir Matas turėjo pripažinti, kad tai padėjo. Truko ilgai, bet dabar jam aišku, kad juodu su Liza buvo dviejų beviltiškų bepročių aukos ir kad niekaip nebūtų galėję išvengti to, kas atsitiko. Gyjant kūno ir sielos žaizdoms, Matas pajuto palengvėjimą. Praeities šešėliai išbluko it vaiduoklis, galų gale radęs ramybę. Jei ne košmarai, jis būtų buvęs beveik patenkintas. Neprisiminė, kad kada nors būtų taip jautęsis.

Ir jam, ir Lizai vaidenosi, kad jie liko gyvi, sudužus laivui, du jūrininkai po baisios audros, išplauti ant saulėto smėlingo kranto, vienų mėlynių, bet gyvybingesni.

Priešais išvydo rodyklę „Vošvėjaus ūkis“. Įsuko į keliuką tarp dviejų laukų, kurie, regis, driekėsi iki begalybės. Važiavo dvi tris minutes, atidaręs automobilio langus, saloną užplūdo ramunėlių kvapas, ir galop jis pamatė tolumoje būrį mašinų. Vienos mėlynas žiburėlis tebemirkčiojo.

Jis sustojo nedidelėje automobilių aikštelėje šalia žolėto tako, ant kurio buvo rastas lavonas, ir įsistebeilijo. Takas buvo išmaltas traktorių ir žemės ūkio mašinų, akivaizdžiai neskirtas kitokiam transportui. Abipus tako driekėsi gilūs, bet išdžiūvę grioviai, priaugę meldų. Toks takas niekur neveda. Jis baigia si prie ežios, nes ūkininkas juo naudoja tik apžiūrėti javams arba paimti dirvos mėginių analizei.

Buvo susirinkęs pulkelis žmonių. Matas užrakino automobilį ir nuėjo prie jų.

– Dar vienas, bose, – inspektorius Džeisonas Hamondas atvažiavo anksčiau ir nė kiek nesidžiaugė, kad atsidūrė pelkynė auštant. Antra vertus, jis retai džiaugdavosi. Netryško linksmybe ir negarsėjo teigiamu požiūriu į gyvenimą. Žinojo, kad

kai kurie patruliai vadina jį sena boba, bet nekreipė dėmesio. Svarbiausia, kad jis buvo velniškai geras ir itin kruopštus detektyvas – ne be reikalo Džeisonas jau daug metų buvo Mato dešinioji ranka.

Matas pažvelgė į lavoną. Vyras, susitaršęs, avi sunkius batus, vilki nudėvėtus migrantų žemės ūkio darbininkų drabužius. Užsimovė pirštines ir atsiklaupė. Vienoje negyvėlio krūtinės pusėje buvo išplitusi tamsi dėmė, o skylė marškinėliuose rodė, kad jis nudurtas.

– Vargšas kaipmat nukraujavo, – Džeisonas palingavo galvą. – Trečias nudurtas peiliu per tris mėnesius.

– Asmens tapatybės kortelės nėra?

– Niekio nėra. Kišenės tuščios, iškraustytos. Tik įprastas ženklas, – Džeisonas parodė į negyvėlio ranką. Matas pamatė tatuiruotę, jo nepajudinęs. Tokia pat kaip dviejų ankstesnių aukų. Piešinys priminė audimo raštą: įmantrus lapais apjuostas kryžius, panašus į medį. Matas sužinojo, kad tai tradicinis lietuviškas ornamentas.

– Kriminalistai jau važiuoja, bet, rodos, reikalas visiškai aiškus? Dar viena Baltijos mafijos auka, – tarė Džeisonas.

Taip ir atrodė. Per pastaruosius kelerius metus šį kraštą užplūdo migrantai darbininkai, dauguma darbštūs ir padorūs, bet sykiu su jais atvyko ir užkietėję nusikaltėliai, vietinių vadinami „Baltijos mafija“. Dažnai rusai, bet kartais ir kitų Rytų Europos tautų atstovai, jie prekiaudavo narkotikais, kontrabandiniais alkoholiu ir cigaretėmis. Šita mafija slapta kurstė dviejų vietinių bendruomenių, latvių ir lietuvių, tarpusavio nesantaiką, žiauriai pašalindama vietos veikėjus ir apkaltindama nesutariančius kaimynus. Gal žmonės ir žinojo, kas vyksta, bet buvo pernelyg išgąsdinti, kad tai pripažintų. Lengviau kaltinti senus priešus.

Matas atsistojo.

– Sutinku, Džeisonai. Dėl to beveik nėra abejonių. Sunkiausia bus nustatyti negyvėlio tapatybę, nes migrantai nenoriai bendrauja su policija. – Jis nusišypsojo, išvydęs liūdną draugo miną. – Nenukabinink nosies, o gal mums pasiseks ir su mumis panorės pasikalbėti sielvarto palaužta velionio mylimoji.

– Kuri, be abejo, bijos prasižioti, kaip ir ankstesnės, – atsiduso Džeisonas. – Labiausiai tikėtinas atvejis.

Deja, jis veikiausiai buvo teišus, bet Matas nebuvo linkęs nuleisti sparnų.

– Sutinki palaukti kriminalistų?

Džeisonas linktelėjo.

– Grįšiu parengęs veiksmų planą grupei. Iki susitikimo nuvadoj. – Matas nenoromis prisipažino sau, kad pajunta palengvėjimą, jei nužudytasis – banditų gaujos narys. Lavonai įmetami į vieną iš dviejų patvinstančių upių, tekančių per jų teritoriją, arba tiesiog paliekami kur nors pelkyne. Siaubingas, bet, prekiaujant narkotikais, logiškas padarinys. Matas nuogąstavo, kad žmogžudystė bus kitokia, byla paini ir sudėtinga, ir jam teks dirbti, kol tyrimas daugmaž įsisiūbuos. Šiuo atveju detektyvai žino, kur ieškoti, su kuo kalbėti ir su kuo turi reikala. Tokį tyrimą lengva perduoti kitam.

Matas vėl įsėdo į mašiną ir nuo karščio jam užgniaužė kvapą. Atidarė langus ir atbuline eiga įvažiavo į keliuką. Negalėjo pakęsti kondicionieriaus, bet dabar šis buvo būtinas. Važiuodamas galvojo apie pokalbį su Liza vakar rytą.

– Tu iš tikrųjų manai, kad mums pavyks? – Matas atsisuko nuo lango ir įsmeigė akis į Lizą.

– Kodėl gi ne? Tomiui ir Tapens pavyko, – atsakė ji.

Jis nusijuokė ir priėjęs atsisėdo ant lovos krašto.

– Tomis ir Tapens! Skamba kaip iš Inidos Blaiton pasakų. Negalėjai sugalvoti šiuolaikiškesnio pavyzdžio?

– Man jie patinka. – Liza atsilošė ant pagalvių. – Aš rimtai kalbu, Matai, tik pagalvok, kiek turime pažįstamų. Taip, policininkų įgaliojimų neturėsime, bet šiomis dienomis yra daugybė būdų išsiaiškinti, ko tau reikia. Man atrodo, turėtume pabandyti.

Ji atkuto, pagyvėjo. Matui toptelėjo, kad Liza dar niekada nebuvo tokia graži.

Ji dar ne visai pasveiko po siaubingo įvykio, nutikusio per paskutinį jūdviejų tyrimą prieš kelis mėnesius. Ji dar nebuvo pasiruošusi tęsti darbo kriminaliniame skyriuje, galimas daiktas, jai teks palikti policiją. Turint omeny, kad jis ketino išeiti į pensiją, abiem reikėjo gerai pagalvoti, ką daryti vėliau.

– Ką pasakysi? – Liza viltingai pažvelgė į jį.

Be abejo, toks jos būdas laiku pasitraukti. Jei nebegalės dirbti detektyve, o šis darbas daug metų buvo jos aistra ir paskata gyventi, tai tapti sekle veikiau aplinkkelis, o ne aklakelis.

– Turiu pripažinti, kad tai šioks toks planas, – atsiliepė jis. – Nenoriu užversti kanopų savo darže nuo infarkto ar veikiau iš nuobodulio. Noriu dirbti.

Jie gyveno drauge vos keletą mėnesių, bet jis neprisiminė, kad kada nors būtų buvęs toks laimingas. Anksčiau jų santykiai buvo paremti vien tik seksu ir tenkino abu, kol jie nei iš šio, nei iš to pamilo vienas kitą, ir dabar, nors kliūčių, ypač susijusių su darbu, buvo daug, tapo sugyventiniais.

Matas atsigulė šalia jos.

– Turiu eiti į darbą, bet, – pabučiavo jai į plaukus, – tavo sumanymas man vis labiau patinka. Galėtume pasirinkti bylas, kokias norėtume, ir tirti jas tiek laiko, kiek reikės.

– Jokio popierizmo. Nereikia kvaršinti galvos dėl Policijai suteiktų įgaliojimų ir pareigų akto. Vadovybė mums nenurodinės ir

neaiškins, kaip atlikti tyrimą. – Ji pažvelgė į jį. – Įpiršau, vyresnysis inspektoriau?

Jis pabučiavo ją, šį kartą į lūpas.

– Tiesiog meistriškai, seržante. – Jis atsisėdo. – Kai tik vyresnioji inspektore Anders išsivaduos iš civilinių bylų teismo ir aš galėsiu jai užleisti vietą, reikės pasidomėti, kaip įkurti seklių agentūrą.

– Tau tinka? – Lizos akys sužibo.

– Imkim ir padarykim!

– Aš tave myliu, Matai Balardai!

Saulės užlietais laukais jis važiavo, apimtas malonios nuojautos. Matas pritarė jos sumanymui dėl kelių priežasčių, kurių Lizai nepasakė, viena iš jų – kad galėtų neišleisti jos iš akių. Ji dar ne visai atsipeikėjo po didžiulės pavoingo kvaišalo dozės, suleistos jai, ketinant nužudyti. Liko gyva per stebuklą. O jis iš tiesų nenorėjo baigti gyvenimo taip, kaip daugybė pažįstamų policininkų, kurie išėjo į pensiją ir kaipmat numirė. Policininkai, kurių gyvenimas buvo veržlus ir energingas, staiga pakeitę gyvenseną, dažnai brangiai už tai užmokėdavo. Viename pranešime jis perskaitė, kad žmonės, išėję iš įtempto darbo, gali tikėtis nugyventi dar aštuoniolika mėnesių. Aštuoniolika mėnesių! Ką gi, Matui Balardui taip nenutiks. Tačiau jis suprato, kad netekti darbo, kuriam atidavė visą darbingą gyvenimą, yra nemažas sukrėtimas. Reikia deramai įvertinti jo mastą. Jo gyvenimas tuoj pasikeis visam laikui.

Jis važiavo lėtai, grožėdamasis žalsvai auksiniu švytėjimu virš pelkyno, ir mąstė. Deja, turėjo daugiau bėdų, ne tik Lizos ligą. Neseniai mirė artimiausias draugas, ir jam vis dar labai sopėjo širdį. Jie buvo ne tik nepanašūs – jie buvo visiškos priešybės, bet kartais taip nutinka, randi ištikimą draugą netikėčiausioje vietoje. Sieloje liko tuštuma, kurios niekas neužpildys.

Lizos sumanymas gali būti išeitis iš padėties.

Matas pajuto, kad veidą nušvietė šypsena. Kuo ilgiau galvojo apie jos planą, tuo labiau jam patiko mintis tapti sekliu. Heins ir Balardo seklių agentūra? Balardas ir Heins? Ar tiesiog Balardas ir Balard? Mato šypsena plėtėjo. Kai tik Liza išsiskirs, jis jai pasipirš. Jau turi žiedą ir dabar laukia tinkamos akimirkos. Dar gerai visko neapgalvojo.

Jis išvydo Fenflito magistralę ir išmetė tokias mintis iš galvos. Dar bus laiko svarstyti, ką veikti, išėjus į pensiją. Dabar jis turi tirti nusikaltimą.

ANTRAS SKYRIUS

Matas baigė rytinį susirinkimą ir, įsitikinęs, kad visi žino, ką daryti, nuėjo pas viršininką pateikti ataskaitos. Prie liftų jį sustabdė jaunas civilis, budintis priimamajame.

– Vyresnysis inspektorius Balardas? Atleiskit, sere, bet apačioje laukia moteris, kuri norėtų su jumis pasikalbėti asmeniškai, – pasakė jis.

Matas suraukė kaktą.

– Ji prisistatė?

– Greisė Repton, sere.

Vardas Matui nieko nereiškė.

– Ar ji pasakė, kokių reikalu?

– Ne, sere. Nenorėjo pasakyti. Girdi, tik jums vienam.

Susidomėjęs Matas nulipo paskui budėtoją į apačią.

– Ji čia, sere. – Jis atidarė apklausos kambario duris ir prilaukė, kol Matas įėjo.

Jis niekada nebuvo matęs moters, sėdinčios prie stalo. Nebūtų jos pamiršęs, jei juodu kada nors būtų susitikę, tokia įspūdinga buvo moteris. Kokių keturiasdešimt penkerių, vis dar labai graži, banguotais šviesiais plaukais ir skvarbiomis mėlynomis akimis. Beveik nepasidažiusi. Jis prisistatė ir atsėdo priešais.

– Kuo galiu padėti, ponio Repton?

– Veikiau atvirkščiai, vyresnysis inspektorius Balardai. Tai aš galiu jums padėti.

Balsas buvo tylus ir sodrus, kimus kuždesys it Lorenos Bakol. Ši moteris buvo tokia pat grakšti ir pasitikinti savimi kaip andainykštė kino žvaigždė.

– Jūs turite mums naudingos informacijos? Apie ką? – Matą šiek tiek gąsdino Greisė Repton. Tai jam nebuvo būdinga. Turėjo būti pastangas, kad įkaitusiam kambaryje išliktų šaltas.

Ji atsilošė ir smalsiai pažvelgė į jį.

– Matot, kol kas dar nieko neatsitiko, bet man atrodo, kad atsitiks.

Matas nemanė, kad ji trenkta ar švaisto laiką. Tiesiog dedasi paslaptina.

– Reikėtų daugiau informacijos.

Ji atsirėmė alkūnėmis į stalą ir stogeliu sudėjo plonus pirštus.

– Po mėnesio išteku. Jūs pažįstate mano sužadėtinį. Jo vardas – Džeremis Rideris.

Matas krūptelėjo. Taip, Džeremį Riderį jis puikiai pažinojo. Prieš kokius dešimt metų jo pastangomis Rideris buvo nuteistas už penkias žmogžudystes. Jis nepatikliai įsistebeilijo į Greisę Repton.

Ji skambiai nusijuokė.

– Gražių gražiausia. Vertėjo čia ateiti vien pamatyti šitos jūsų minos.

Matas vargais negalais susitvardė. Pažinojo moterų, kurios įsimylėdavo žudikus, skaitė apie tokias laikraščiuose, bet ši moteris? Sunku patikėti.

– Turėčiau pasveikinti? Ar pridera?

– Žinoma! Aš išteku už mylimo vyro. Ką kita turėtumėt pasakyti?

Kodėl? – iškart toptelėjo Matui.

– Rideris nuteistas kalėti iki gyvos galvos, mažiausiai trisdešimčiai metų, todėl nemanau, kad jūsų laukia laimingas santuokinis gyvenimas.

Greisė maloniai nusišypsojo.

– Džemas supranta, kad privalo atsakyti už tai, ką padarė. Ir aš puikiai suprantu, kad jis veikiausiai niekada neišeis į laisvę. Suprantu, kad jūs nepatikėsite manimi, kai pasakysiu, kad jis pasikeitė. Tačiau taip yra, nesvarbu, tikit jūs tuo ar ne. Aš *žinau*, kad jis nuoširdžiai gailisi dėl savo veiksmų.

Veiksmų.

Matas gurktelėjo. Džeremis Rideris nužudė penkias jaunas moteris, ir kas žino, kelios dar būtų mirusios, jei Matas ir jo grupė nebūtų jo sugavę. Tai buvo negailestingas, klastingas grobuonis, Mato nuomone, tikimybė, kad jis atgailauja, buvo lygi nuliui.

– Tiek to, vyresnysis inspektoriumi Balardai. Nepuoselėjau vilties, kad jūs manimi patikėsite, ir jau sakiau, kad tai nesvarbu. Svarbu kas kita: jis paprašė mane su jumis susisiekti. Nori, kad aš jus dėl kai ko perspėčiau.

Matas prisimerkė. Nusikaltėliai jam grasindavo dažniau, negu dauguma žmonių valgydavo karštą vakarienę, bet į Greisės Repton žodžius jis buvo linkęs atsižvelgti.

Greisė per petį atmetė plaukus.

– Nesirūpinkit, perspėjimas ne jums asmeniškai. Džeremis mano, kad Fenflite kai kas įvyks.

– Įvyks?

– Žmogžudystė, vyresnysis inspektoriumi Balardai. Džeremis mano, kad netrukus karjerą pradės jį mėgdžiojantis žudikas.

– Taip gali būti? Turiu omeny, mėgdžiojantis žudymo būdą?

– Būtent. Su visomis smulkmenomis, o smulkmenos, jei prisimenate, labai nemalonios. Džeremis nenori, kad tai pasikartotų. Todėl aš dabar čia kalbuosi su jumis.

– Iš kur jis tai žino, ponio Repton?

– Galit įsivaizduoti, kiek abiejų lyčių iškrypėlių jam rašydavo. Jis nekreipdavo dėmesio, kol gavo laišką iš kalinio vardu Rubenas Graimsas, su kuriuo kartu sėdėjo, draugo. Apie savo darbus Džeremis išsamiai papasakojo Graimsui, ir jam atrodo, kad tas perdavė informaciją draugui. – Ji gūžtelėjo pečiais. – Jaunuolis, laiškuose pasirašydavęs tiesiog Aleksu, nori, kad Džeremis didžiutųsi juo, ir ketina tęsti jo darbą.

Nuo minties apie daugiau žmogžudysčių šurpia Džeremio Riderio maniera Matą nusmelkė iki pat paširdžių.

– Galiu paklausti, kaip susipažinote su Džeremiu Rideriu?

– Aš buvau oficiali kalinių lankytoja.

– Aišku. – Tokios savanorės daug laiko praleisdavo, akis į akį kalbėdamosi su kaliniais.

– Be abejo, turėjau to atsisakyti. Pernelyg suartėti su kaliniais draudžiama, o mes greitai supratome, ką jaučiame vienas kitam.

Matui atrodė, kad jis atsidūręs kreivų veidrodžių pasaulyje: ši graži ir išsilavinusi moteris sklandžiai, meiliai ir ramiai kalba apie sadistą žudiką maniaką.

– Atleiskit, ponio Repton, bet man sunku suprasti. Mačiau moterų, kurios dievina kalinius, bet, ką čia slėpti, nė vienos tokios kaip jūs.

Ji tyliai nusijuokė.

– Prašom mane vadinti Greise. Patarčiau nesisistengti suprasti, vyresnysis inspektoriau. Aš pati nesuprantu, todėl nesitikiu, kad kiti supras. Žinau, kad Džeremis suvokė, ką padarė, nebuvau tokio dalyko ne tik mačiusi, bet ir girdėjusi. Dabar jis suprantą, kad tai, ką padarė, yra baisu. Jis ne laiku atėmė gyvybę jaunuolėms ir nors negali nieko atitaisyti, suprantą, kad privalo nuolankiai sėdėti kalėjime.

– Tikėtina, kad jis mirs kalėjime. Kam jums toks vedybinis gyvenimas? – paklausė Matas.

– Taip, turbūt jis kalės iki gyvos galvos, bet žinodamas, kad turi mylinčią žmoną, kuriai gali paskambinti ir kuri lankys jį, kada tik bus leidžiama. – Moteris atsitiesė. – Dabar aš tik pasiuntinė. Džeremis liepė pasikalbėti su jumis, nes jūs vienintelis išklausysite. Teisme jis nusprendė, kad jūs kitoks. Jis jumis pasitiki, inspektoriau, todėl aš irgi jumis pasitikiu. Aleksas pavojingas. Pavojingas ir pakvaišęs. Jis nori palikti žymę, pakartoti baisybes, kurias Džeremis padarė prieš dešimt metų. Džeremis jam parašė, maldavo nieko nedaryti, liepė išmesti iš galvos tokias kenksmingas mintis ir kreiptis pagalbos, bet bergždžiai. – Ji padavė Matui popieriaus lapą. – Čia visi Alekso duomenys, be to, spėju, kad jis nebegyvena adresu, kurį nurodė. Deja, nedaug, bet vis turėsite nuo ko pradėti.

Jos veidas persikreipė.

– Prašom rasti jį ir sulaikyti, vyresnysis inspektoriau Balar-dai! Mano Džeremis patyrė didžiulę emocinę traumą, stengdamasis suvokti savo nusikaltimus. Jei jis nuspręs, kad dėl jo kaltės vėl ims siautėti maniakas, tai ši mintis jį pribaiigs. – Jai per skruostą lėtai nuriedėjo ašara.

Matas pamažu iškvėpė. Jam pradėjo mausti galvą. Visa istorija buvo keista. Prieš kelias valandas jis laužė galvą dėl žmogžudystės nusikaltėlių pasaulyje ir svarstė, kada tinkamiausias laikas pasipiršti Lizai. Dabar jis verčiamas užkirsti kelią būsimam žudikui maniakui.

Jis įsmeigė akis į priešais sėdinčią moterį. Kas, po perkūnais, vyksta? Aiški afera, bet verkia Greisė, rodos, nuoširdžiai. Gal ja pasinaudojo, gal geraširdę moterį apkvailino pasibaisėtinai, bet žavingas nusikaltėlis? Matas nežinojo.

– Palikite man savo kontaktinius duomenis, ponias Repton. Neįsivaizduoju, ką galima padaryti, bet palaikysiu su jumis ryšį.

Ji padavė jam dailią vizitinę kortelę, o jis jai savo – standartinę policininko kortelę, nepasižyminčią dailumu.

Greisė Repton nuėjo prie durų, bet sustojo.

– Jis pasikeitė, vyresnysis inspektorius. Paklauskite kalėjimo viršininko, – ir išėjo.

Matas spoksojo į duris. Suvokė, kad širdis smarkiai plaka, prisiminė blogą nuojautą apyaušriu, baimę, kad jo paskutines dienas policijoje aptemdys paini ir niūri byla. Dabar atrodo, kad baimė buvo pagrįsta.

• • •

– Gerai, Matai, išdėstyk man Riderio bylos apžvalgą. Kai ką girdėjau, bet tuo metu, kai ji buvo tiriamą, dirbau kitoje grafystėje.

– Džeremis Rideris persekiojo ir pagrobė penkias moteris per trejus metus. Dvi Ragbio rajone, dvi Nortampton, paskutinę čia, Fenflite. Jei nebūtume jo laiku suėmę, būtų nužudyta daugiau merginų. Jis jau buvo numatęs naują auką ir sudaręs veiklos planą.

Deividas prisimerkė.

– Ir jis buvo suimtas tavo dėka?

– Veikiau taip susiklostė aplinkybės, – atsakė Matas. – Tinkama vieta ir laikas, štai ir viskas.

– Girdėjau kitaip, bet pasakok.

– Jo veikimo būdas nesikeitė, jis vienodai elgdavosi su visomis aukomis. Per pietų pertrauką eidavo į vietos parką. Paprastai biurų darbuotojai ten eina atsikvėpti per pietus. Pasėdėti, pakvėpuoti grynu oru ir pailsėti nuo biuro šurmulio.

– Kartais aš pats taip darau, – linktelėjo Deividas. – Einu pasivaikščioti prie upės ir žiūriu į antį ir vandenį. Lengviau galvoti.

Matas dažnai spėliodavo, kur išsmunka viršininkas, bet niekada nesekė jo ir net nepaklausė.

– Džeremis, prisistatydavęs Džemiu, buvo patrauklus ir labai kantrus. Jis ne iš karto jas užkalbindavo. Nusišypsodavo, pamojuodavo, paskui pasisveikindavo. Niekada neskubindavo aukos. Joms visada atrodydavo, kad jis – dar viena vidutinybė, atėjusi į parką per pietų pertrauką, o jis stebėdavo jas kelias savaites, gal net mėnesius. Jis viską apie jas žinojo ir kai galų gale imdavo veikti, jos nieko neįtardavo. „Gražus, sportiškas, nebejaunas vyriškis iš parko.“ Taip jį per apklausą apibūdino mergina, su kuria jis ką tik buvo užmezgęs pažintį. – Matas atsiduso. – Jos vardas buvo Serisė Grifits, jai buvo likusios kelios dienos iki mirties, be to, siaubingos mirties, bet jinaį pasakė tik kad jis gerokai vyresnis už ją ir labai mielas.

– Mielas?

– Tai buvo labai protingas grobuonis, puikiai mokėjo įtikinėti. Negalima kaltinti moterų, kad jos apsigavo. – Matas patylėjo, svarstydamas, ar taip nutiko ir Greisei Repton. Ji irgi apkvailinta? Paskutinė auka?

– Ir jos visos buvo nudurtos? – paklausė Deividas.

– Smulkmenų apie šių moterų mirtį žiniasklaida nesužinojo, sere, nors informacija saugoma, jei kas norėtų pasidomėti. Jos nukraujavo. Jis labai lėtai išleisdavo joms kraują.

– Jėzau! Ir dabar jis tau sako, kad pelkynuose atsirado mėgdžiotojas?

– Lyg ir. – Matas pakraipė galvą. – Kažkas ne taip, Deividai. Džeremis Rideris ims atgailauti, kai akmuo sužaliuos. Mačiau, kaip jis žiūrėjo į policininkus, vedamas iš teismo salės. Regis,

gyvus be druskos suėstų. Tai kam dabar sako, kad nori mums padėti? Pučia miglą, ne kitaip. Tik nesuprantu kodėl.

Deividas čiulpė apatinę lūpą.

– Tikrai, kodėl? Mano nuomone, dabar pirmiausia reikia pasidomėti šita ponija Repton, paskui galbūt pasikalbėti su policijos psichologe Lora Arčer apie moteris, kurios išteka už žudikų. Reikia sužinoti, iš kur ta moteris kilusi ir ko siekia.

Matas prisiminė jos paskutinius žodžius.

– Paskambinsiu ir kalėjimo viršininkui, – tarė jis, – paklausiu, ką jis mano apie būsimas vestuves.

– Paskambink. Ir pranešk jo nuomonę man.

Matas įsmeigė akis į užrašus.

– Šiuo tarpu turime dar vieną nudurtąjį. Auka su tatuiruote, tokia pat kaip kitų. – Jis papasakojo Deividui viską, ką žinojo apie nusikaltėlių gaujų narių nužudymus, ir pridūrė, kad informuos apie visas naujienas.

– Tai tik pagrindžia mano planus kitą savaitę imtis griežtų priemonių. Operacija „Saturnas“ patvirtinta, Matai. Jungtinis Fenlando policijos skyrių narkotikų reidas.

– Puiku. Slaptas tyrimas vyko metus. Laikas juos pričiupti.

– Smarkiai pričiupti. Gavau pareigūnų iš kitų padalinių, be to, mums padės sraigtasparnis. Jau aišku, kad turėtume suimti stambių prekeivių ir rasti daug A klasės narkotikų.

– Manyčiau, ir daug kitokių nelegalių dalykų.

– Tikėkimės. – Deividas pakėlė akis į dangų. – Ilgiau tavęs neužlaikysiu. Oi, kol nepamiršau, jei nori šnektelėti su Lora Arčer, tai ji ateis šįryt kiek vėliau, padės man kai ką įvertinti. Tavim dėtas, paskui su ja pasikalbėčiau.

– Pasikalbėsiu, – linktelėjo Matas. – Ta moteris mane sutrikdė. Praverstų specialisto nuomonę.

Jis nuskubėjo atgal į kriminalinį skyrių ir pamatė, kad Džeisonas įsitraukęs į pokalbį su detektyvu konstebliu Brinu Ovenu.

– Nieko naujo neįvyko, kol buvau viršuje? – paklausė.

– Gal ir įvyko, sere. – Brino akys spindėjo. – Kaip tik važiuoju patikrinti vieno gando. Per išeivių iš Rytų Europos krautuvėles eina kažkokia lietuvė ir klausinėja, gal kas nors matęs jos brolių. Vienas iš mūsų detektyvų civiliniais drabužiais atsitiktinai nugirdo ir iš krautuvininko sužinojo jos pavardę ir adresą – žinoma, jei jie tikri.

– Tai važiuok. Pabandykim šitą tyrimą užbaigti greitai. Gali būti, kad mūsų jau laukia kitas.

Daugiau Matas nieko nepasakė. Nulydėjo akimis išskubantį jaunąjį detektyvą. Brinas buvo sumanus, paprastas, turėjo galvą ant pečių ir mokėjo ja naudotis. Galbūt stačiokas, užtat požiūris aiškus. Jis atvirai prisipažino, kad ilgisi seržantės. Brinas visada puikiai sutardavo su Liza, o Džeisonas Hamondas iš tiesų negali jos pakeisti, jei mėgsti nerūpestingai pajuokauti. Jei Matas nebūtų susiruošęs į pensiją, tai būtų pareikalavęs žmogaus jai pavaduoti, bet dabar naują darbuotoją rinksis vyresnioji inspektorė Anders.

– Duok penkis ir ateik į mano kabinetą, Džeisonai. Turiu tau pranešti šioкі tokį nerimą keliančią naujieną.

Matas pastebėjo, kad įprasta niūri Džeisono mina dar liūdnėsnė, ir atsiduso. Kuo toliau, tuo blogiau. Jis buvo labai prisirišęs prie Džeisono, bet būtų daug mieliau žiūrėjęs į gražų Lizos veidą. Jos sumanymas dirbti drauge darėsi vis patrauklesnis.

• • •

Džeisonas net nebandė atspėti, apie ką kalbės Matas, bet žodžiai skambėjo grėsmingai.

Jis uždarė rašomą ataskaitą ir atsiduso. Siaubinga laukti, kol Matas oficialiai išeis į pensiją. Tai tiesiog ištisos epochos pabaiga, ir nors jis žinojo, kokia vyresniosios inspektorės Anders reputacija, prie naujos viršininkės jis pripras greitai.

Jam pačiam buvo siūlomos šios pareigos, bet jis nesvarstydamas jų atsisakė. Nebuvo ko svarstyti. Paskutinė byla sukrėtė jį iki širdies gelmių. Jis suprato, kad žmona ir trys dukterys jam brangesnės už viską. Džeisonas nebuvo karjeristas, kuris noromis paaukotų asmeninį gyvenimą dėl darbo. Daugiau taip nebus. Jis dirba uoliai ir visada taip dirbs, bet ne mylimos šeimos sąskaita. Po tos bylos jis nusprendė, kad gyvenimas per trumpas pirmiau galvoti apie nusikaltėlius, o tik paskui apie mylimus žmones.

Atsistojo ir nuėjo prie kavavirės. Mato veidas buvo sustingęs kaip granitas, ir Džeisonas nujautė, kad jiems prireiks kofeino.

Jis petimi pastūmė duris, įėjo į vidų ir padėjo ant Mato stalo du popierinius puodelius. Kol Matas nepranešė jam blogų naujienų, Džeisonas nusprendė paklausti.

– Aš svarščiau... – Sunku, bet reikia ištarti. – Ar nėra naujienų apie dar vieną detektyvą mūsų grupei? Brinas manęs klausė, nes žmonių trūksta...

Matas atsiprašomai pažvelgė į jį.

– Kol kas nieko, Džeisonai. Deja, dirbsime trise, kol pareigas perims vyresnioji inspektorė Anders, tada, kiek supratau, prireiks nuolatinio žmogaus, ir postą gaus tas, kas bus pirmesnis.

Džeisonas pastebėjo, kad Mato balse nebelikę nė lašo šilumos. Po paskutinio tyrimo iš jų grupės liko ne kažin kas. Visi nukentėjo, labiausiai Matas Ballardas.

– Aišku, sere. Ačiū. Perduosiu kitiems, bet...

– O kol nepaklausei, atsakysiu, kad Liza veikiausiai negrįš. Kol kas niekam nesakyk. Tai nėra visiškai tikra, bet tikėtina.

– Kaip seržantė, sere? – Džeisonas atsisėdo ant laisvos kėdės.

– Kartais ta pati ankstesnė Liza, bet kartais... juk žinome, kad narkotikas pažeidė jos smegenis, Džeisonai. Kartais jai nežmoniškai skauda galvą, kartais sutrinka judesių koordinacija, plaučiai irgi paveikti. Ji negali bėgti, net trumpų nuotolių, ji niekada neišlaikys fizinės būklės testo. Iki šiol jos sveikata gerėjo, todėl gydytojai viliasi, kad visos bėdos laikinos, bet... – jis skėstelėjo rankomis, – bet jie pasakė mums, kad turime atsižvelgti ir į galimybę, jog ji nepasitaisys.

– Vadinasi, teks atsisveikinti su darbu, kuris jai toks svarbus, – Džeisonas papurtė galvą.

– Ji nenusimena, brolau, tu irgi neturėtum, bent kartą gyvenime. Ji gyva, ir tai svarbiausia.

Net Džeisonas turėjo su tuo sutikti.

– O dabar ištempk ausis ir pasakyk, ką manai apie šį pokalbį...